

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Aqvæ Vitæ, De Fontibvs Salvatoris. hoc est, Doctrina
Evangelica De Meditatione mortis**

Kispenning, Henricus

Antverpiæ, 1583

Articulorum xii. Fidei, ad constantiam in Christi fiducia retienendam &
augendam, Explicatio. ii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46214](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46214)

ueniens circuit, quarens quem deuoret: cui resistite for-
 mite fide. Et S. Iohannes, Hec est, inquit, victoria qua 1. Ioan. 4.
 vincit mundum, Fides nostra. Paulus Apostolus ad Ephes. 6.
 eundem quoque modum dicit: Non est nobis colluctatio
 aduersus carnem & sanguinē: sed aduersus principes
 et potestates, aduersus mundi rectores tenebrarū harum,
 contra spiritualia nequitia in caelestibus. Propterea, in-
 quit, accipite armaturam Dei: ut possitis resistere in die
 malo, &c. In omnibus sumentes Scutum fidei, in quo
 possitis omnia tela nequissimi ignea extinguere. Hoc ni-
 mirum est Scutū illud, quod Saul proiecit, in S. nar- 1. Reg. 17.
 ratur Historia: perinde quasi nō fuisset unctus oleo. Er-
 go nos tanquam Reges & Athletas unctos fortiter re- Eph. 6.
 sistere oportet aduersus insidias diaboli, & in omnibus
 periculis stare, per omnem orationem & obsecrationem
 orantes omni tempore in spiritu: dicentes cum Apostolis, Luc. 17.
 Domine adauge nobis fidem. Et, ut ille orabat: Credo Mar. 9.
 Domine: adiuua incredulitatem meam. Nunc ergo
 videndum, qua cum recitatione verborum Symboli, si-
 mul animo obuersari debent.

**ARTICVLORVM XII. FIDEI, AD
 CONSTANTIAM IN CHRISTI FIDV-
 CIA RETINENDAM & AUGENDAM, Explicatio.**

ARTICVLVS I.

Credo in Deum Patrem omnipotentem: Crea-
 rem celi & terræ.

Docet hic articulus DEVM esse, cuius Voluntate CAP. II.
 facta sunt omnia: cuius Providentia conseruan- Pf. 3. 18. 105.
 tur & gubernantur, cuiusque Nutu geruntur omnia: 148.
 in quo viuimus, mouemur & sumus: in cuius manu a- Rom. 1.
 nimia omnis uiuentis, & spiritus uniuersæ carnis: ad

61114

Acto. 17.
Job 12.

cuius potentiam & maiestatem nihil est omnium cele-
stium, terrestrium & infernorum potestas. Verè ac-
tem in Deum credit, quicunque spem & fiduciam om-
nem in ipso collocat: eique toto pectore adharens, totum
se se committit. Neque moueri poterit is, etiamsi un-
uersa demonum potestas molietur perniciem: fundatus
est enim super firmam petram, aduersus quam neque
porta inferi proualent.

Matt. 7. & 16.

PATRIS appellatione non solum agnoscimus Deum,
eternum ac naturalem Patrem D. N. Iesu Christi, ve-
rum etiam nostrum esse gloriamur: quippe quos per
unigeniti filij sui gratiam, & fidem in eum, in filios ad-
optare dignatus est: unde & fiducialiter eum Patrem
possumus compellere. Qui verè PATER NOSTER,

Ioan. 1.
Matth. 6.

omnem carnalis parentis curam, prouidentiam, chari-
tatemq. longe superat. Si vos, inquit Christus, cum filij
mali, nostis bona data dare filiis vestris: quanto magis
Pater vester cælestis dabit spiritum bonum petentibus
se? Et in Esaia dicit Dominus: Nunquid obliuisci po-
test mulier infantem suum, ut non misereatur filio vitæ
sui? Et si illa oblita fuerit, ego tamen non obliuiscer
tui. Qui non contentus in usum & ministerium no-
strum uniuersa condidisse, cælum, terram, aerem,
ignem, aquam, & quæcunque ex his proueniunt: tan-
dem etiam pro nobis redimendis unicum dedit filium.

Luc. 11.

Esa. 49.

Cuius curam etiam in eo agnoscimus, quod de cibo &
uestitu nobis prospicit: quod ad tutelam nostram, dispo-
sito Angelorum ministerio, eorum nos undique custodia
munuit & protegit: quodq. semper nobis assistens, ne ca-
pillum quidem capitis sine voluntate sua excidere per-
mittit. Proinde ad hanc suauissimam & dulcissimam
Patris vocem, erigemus & confirmabimus corda no-
stra: & spem certam simul & fiduciam de eo concipiemus.

Ioan. 1.
Rom. 8.
Matt. 6.
Psal. 34.
Matt. 10.
Luc. 12. 21.

fit, ut in omnibus afflictionibus nobis auxiliari velit: *Ephes. 3.*
 quod quidem abundantius multo, quam nos vel petere vel
 intelligere queamus.

Ut vero tanto firmiorem & certiore de paterna
 ipsius voluntate erga nos, tanquam non inani & imbe-
 cilli, fiduciam possimus concipere: profitemur eundem
 Deum Patrem OMNIPOTENTEM, & CREA-
 TOREM CÆLI & TERRÆ: hoc firmiter cre-
 dentes, ut qua paterno affectu vult, eadem omnipotenti
 virtute perficere & adimplere possit. Patres carnales
 etiam si impensè diligant liberos suos, non tamen semper
 illis quod cupiunt prestare possunt: Deo autem, quia
 Pater est, nunquam benefaciendi Voluntas desit: &
 quia omnipotens est, nunquam voluntatem eius Facul-
 tas destituit. Proinde & vult, & potest nos iuuare Pa-
 ter Omnipotens. Quapropter humiliari nos decet sub
 potenti manu Dei, et ipsius omnipotentia totos nos com-
 mittere: in cuius potestate sumus, sicut lutum in manu
 figuli: & in omnibus rebus, siue letis siue tristibus, fide-
 li creatori animas nostras commendare: scientes, quo-
 nam administrante Deo, omnia cooperantur in bonum,
 his qui diligunt eum.

1. Pet. 4.
 Ierem. 18.
 Rom. 9.
 1. Pet. 4.
 Rom. 8.

ARTICVLVS II.

Et in Iesum Christum filium eius vnicum, Domi-
 num nostrum.

Hæc est, inquit Christus, Vita æterna: ut cognos-
 cant te solum verum Deum, & quem misisti Iesum
 Christum. Cōdiderat nos Deus, cum non essemus. Ingēs-
 sare hoc beneficium: sed excellentiorem multo in nos cha-
 ritate ostendit, quod cum culpa nostra perissemus, nos
 redemit tradito pro nobis filio: cuius morte ab æterna
 damnatione peccatis nostris debita, nos asseruit. Sic enim
 Deus

Ioan. 17.

- Ioan. 3.** Deus dilexit mundum, ut Christus D. N. ipse aut, et
filium suum unigenitum daret: ut omnis qui credit in
eum non pereat, sed habeat vitam eternam. Sic etiam
- 1. Ioan. 4.** Apostolus Ioannes, In hoc, inquit, est Charitas Dei
non quasi nos dilexerimus Deum: sed quoniam ipse prior
dilexit nos, & misit filium suum propitiationem pro pec-
catis nostris. Et S. Paulus scribit: Commendat chari-
tatem suam Deus in nobis: quoniam cum adhuc pecca-
tores essemus, Christus pro nobis mortuus est. Multo
igitur magis nunc iustificati in sanguine ipsius, salui er-
imus ab ira per ipsum. Huic nostro Propitiatori, ac
Dei & hominum Mediatori, Deo & homini IESU
CHRISTO, vocabulum IESVS attributum est,
quod SALVATOREM seu SALVTARE senatus
aptum nomen ei, qui vnus omnium salutem perfecit.
Ipse est enim, qui saluum fecit populum suum a pecca-
tis eorum. Quem videns Simeon, mortem secure opta-
uit: quod vidisset Salutare Dei, quod preparatum erat
omnibus populis. Hoc verò nomen illi per angelum in-
ditum est, prius quàm in utero conciperetur: quod non
sit aliud nomen sub celo datum hominibus, in quo oportet
nos saluos fieri. Et vocabulum CHRISTVS
officij nomen est & dignitatis, vñctum significans. Vn-
gebantur in veteri Testamento Sacerdotes, ungeban-
tur & Reges. Vtranque dignitatem in se complexus est
IESVS CHRISTVS D. N., Sacerdotalem scilicet & regiam: & utriusque dignitatis functionem ab-
soluit, vñctus non oleo externo, ut alij sacerdotes & re-
ges, sed plenitudine Spiritus sancti: & de plenitudine
eius omnes accepimus, & gratiam pro gratia. Itaque
IESVS CHRISTVS verus & solus Sacerdos est, secun-
dum ordinem Melchisedech: id quod Consolationem
adferi eximiam. Cum enim sit summus & aternus Sa-
cerdos,

vidos, suo sacrificio quod in ara crucis obtulit, reconciliavit nos Deo patri. Et eo quod maneat in eternum, imperpetuum habet sacerdotium: unde & saluare in perpetuum potest. Est & verus ac solus Rex regum, & Dominus dominantium: cuius potestas aeterna, quae non auferetur: cuius Regnum non corrumpetur: qui cum sit tantus Rex, certe nos in omnibus periculis tueri potest & seruare.

Bene autem Iesum Christum, DOMINUM NOSTRUM vocamus: quoniam ipse creauit nos, cum non essemus: redemit, cum perissemus. Premebat nos duro & crudeli dominio diabolus venditos sub peccato: venit vnicus Dei Filius, natura non gratia, & impenso in pretium sanguine suo, à diaboli tyrannide nos redemit, & in regnum suum aeternum adseruit. Unde cum nos iure seruos, ut à se redemptos, possideat: non tamen designatur fratres, utpote ad aeterni Regni cōsortium adscitis, vocare. Itaque cum Dominus noster sit iure duplici, nempe Creationis & Redemptionis, ac nos proinde seruos Possessio eius: imò cum fratres eius simus, GRATIA NON NATURA: in omnibus periculis anima & corporis bene sperabimus, siquidem sub eius tutela confidenter habitare poterimus. Ipse enim est vnicus Protector noster, qui non patietur hereditatem suam ab hostibus perdi. Ideo in Zacharia dicit: Ego ero ei murus in circuitu. Et in Esaia, Noli, inquit, timere: quia redemi te, & vocavi te nomine tuo: MEVS ES. Sic in Euangelio quoque dicit: Oves mea vocem meam audiant, & ego cognosco eas, & sequuntur me. Ergo vitam aeternam do eis: & non peribunt in aeternum, & non rapiet eas quisquam de manu mea.

Apo. 17. 19.
Dan. 6.
Luc. 1.

Rom. 7.

Ioan. 10.
Heb. 2.

Rom. 8.
August.
Tract. 81.
in Ioannem.

Zach. 2.
Esa. 43.

Ioannis. 10.

Qui conceptus est de Spiritu sancto: Natus ex Maria virgine.

- Heb. 2.** Dominus noster Iesus Christus, Dei patri ab aeterno Filius, propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de caelo: & in utero Mariae virginis, Spiritus sancti operatione & benedictione conceptus est, & carni ac sanguini nostro participauit. Unde S. Ioannes in Euang. dicit: Verbum caro factum est, & habitauit in nobis. Necessse autem fuit, ut Deus humanam naturam assumeret, ac verus homo fieret: ut verè MEDIATOR Dei & hominum existeret, utriusque naturam participans. Christus Iesus ergo Deus verus de Deo vero ante secula genitus ex homine quoque, verus homo in seculo natus est. Sed cum peccati immunem esse deceret eum, qui aliena peccata solueret, & omnium crimina expurgaret: ipse ab omni peccati sorde purissimus, de virgine, sine viri commixtione natus est. Atque hanc purissimam Christi conceptionem intra castissima virginis Mariae viscera, Spiritus sanctus, ut dictum est, perfecit, iuxta angeli dictum: Spiritus S. superueniet in te, & virtus altissimi obumbrabit tibi: ideoque, quod nascetur ex te sanctum, vocabitur filius Dei. Talis enim decebat ut nobis esset pontifex: sanctus, innocens, impolutus, segregatus à peccatoribus, & excelsior caelis factus. Et debuit per omnia fratribus similari: ut misericors fieret, & fidelis pontifex ad Deum: ut repropitiaret delicta populi. In eo enim, in quo passus est ipse & tentatus, potens est & eis qui tentantur auxiliari.
- Inc. 1.**
- Heb. 7.**
- Heb. 2.**
- Isa. 7.** De hac mirabili & sancta Conceptione ac Natiuitate D. N. Iesu Christi, Esaias propheta vaticinatus est, dicens: Ecce, virgo concipiet & pariet filium, & vocabitur

vocabitur nomē eius EMMANVEL. Quod est interpre-
 tum (ait Evangelista Matthæus) NOBISCUM Matt. 1.
 EVS. Quid aliud est, Deus nobiscum, quam Deus
 et Saluator noster? Ad hoc enim fuit nobiscum, ut nos
 saluaret. Quod propheta David iis verbis prædixerat: Psal. 84.
 Veritas de terra orta est. Hoc est, Deus qui est ipsa Ve-
 ritas, terrenum corpus accepit, ut terrā colentibus viam
 æternæ salutis aperiret, eosque saluos faceret: atque ad
 veram cœlestemque promissionis patriam perduceret.
 O immensam Dei erga nos pietatem. Rursum Esaias Esa. 9.
 ait: Parvulus natus est nobis, & filius datus est nobis,
 & factus est principatus super humerum eius. Nomine
 pueri significatur Christi humanitas: nomine verò filij,
 Divinitas. PARVVLVS ergo natus est, quia verus est
 homo: FILIVS datus est, quia est verus Dei filius. Na-
 tuus est parvulus, ne terremur: & quia puer statim
 commissa condonat, & facile placatur. & datus est fi-
 lius, ut nos posset à Satana liberare. Quid iam Pater
 nobis negabit, quibus filium suum dedit? Et factus est
 principatus super humerum eius. Hoc est, Posuit in suis
 humeris omne pondus eorum, quibus dominatur. Est
 autem hoc pondus, peccatum generis humani, quod su-
 per se Christus posuit, ut pro eo innocentissimus poenas
 haberet. sicut idem Propheta alio loco dicit: Posuit Domi- Esa. 53.
 nus in eo iniquitatem omnium nostrum. Principatus
 itaque Christi, nos sumus, cum uniuersa peccatorum
 nostrorum mole: quos super humeros suos posuit, ut ad
 patriam sempiternam asportaret. Genus hominum hic
 per principatum intellectum, alio in loco Omnis qua pe- Luc. 14.
 tratur appellatur, quam Christus inuenit, & super hu-
 meros adduxit. Eramus per diu in vitiorum saltibus er-
 rates: non poteramus viribus nostris à tantis malis li-
 berari. venit Pastor ille clemētissimus Christus D. N.
 X 2 posuis

posuit nos super humeros suos, ut è valle miseria ad montem visionis diuina perduceret: ubi ipso in placidissima tranquillitate fruere mur.

ARTICVLVS IIII.

Passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus & sepultus.

AB inuente etate multis & variis passionum generibus afflictus est Christus. Nam per omnem vitam, verus homo, nature nostre infirmitatibus dominus, frigus, estus, fatigatione, famem, sitim, conuitia, colapas & flagella pertulit: nimirum ad expianda nostra peccata, sicut in Psalmo dicit: *Quae non rapui, exolueram.* Et in Esaia scriptum est: *Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras: attritus est propter scelera nostra. Disciplina pacis nostrae super eum: & timore eius sanati sumus. Omnes nos quasi oves errauimus, vnusquisque in viam suam declinauit: & posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum.* Oblatus est, quia ipse voluit, & non aperuit os suum. Tandem aeternam mortem subiit amaram: ut nos morti adducti, aeterna redderet vita. Crucis vero ignominiosum supplicium perferre voluit: ut significaret se in sublimi, patetis brachijs pro sua inenarrabili charitate, cupere nos complecti & saluos fieri, sicut hoc mortis genus designans, aiebat discipulis: *Ego si exaltatus fuero a terra, omnia traham ad meipsum.* In cruce ergo Vita mortuam, ut nos in hereditatem immortalis vitae restitueret: tanquam in ara, verus ille Agnus, propter scelera populi percussus, qui tollit peccata mundi, per Spiritum sanctum semetipsum obtulit immaculatum Deo, ut emundaret conscientiam nostram ab operibus mortuis, ad seruiendum Deo viuenti: & consummatus, factus est omnium

Psal. 68.
Esa. 53.

Philip. 2.

Ioan. 12.

Esa. 53.

Ioan. 1.

Heb. 9.

Heb. 5.

in omnibus obtemperantibus sibi CAUSA SALV-
TIS AETERNÆ.

Ad huius spontanea Passionis eius imitationem, non
gaudemur ad exemplum Ducis nostri, qui proposito si-
gudio sustinuit crucem, momentaneas & lenes hu-
manis seculi afflictiones tolerare: ut aeternae eius gloriae con-
spicere esse possimus. Reliquit enim nobis exemplum, ut
sequamur vestigia eius. Porro si commortui sumus, &
convivemus: si sustinobimus, & conregnabimus.

Heb. 12.

1. Cor. 4.

1. Pet. 2.

1. Tim. 2.

Deinde de cruce depositus, SEPULTVS EST: & caro
eius, ut Propheta David ait, requieuit in spe, & non vi-
dit corruptionem: ut nostra sanctificaret sepulchra: ut
non sint foueae, in quibus corpora nostra corrumpantur
& pereant: sed sint tanquam lectuli, in quibus ad Re-
surrectionem certissime futuram requiescant: unde suo
tempore, hoc est in nouissimo die, utcumque in cinerem
reducta & dissipata, perinde atque herba pretiosa sub-
tilitatem efflorescens & germinans, prodibunt ad aeter-
nam vitam. Ideo in Esaiâ dicitur: Quomodo, si cui ma-
ter blandiatur, ita ego consolabor vos, & in Hierusalem
consolabimini. Videbitis, & gaudebit cor vestrum: &
flos vestrae quasi herba germinabunt.

Psal. 15.

Apo. 2.

Esa. 66.

ARTICVLVS V.

Descendit ad inferos: tertia die resurrexit à mortuis.

Vidisti hominis filium in infirmitate morientem:
nunc considera Dei filium, Regem caeli, ad inferos
descendentem, & cum ingenti gloria redeuntem: cruci-
fixum in infirmitate, resurgentem in Dei virtute. Sicut
quidem Rex terrenus aliquis, ciuitatem inimicam expu-
gnaui, carceres effringens, liberat si quas de suis ciuibus
in captos inuenerit: sic Christus ad inferos descendit,
non ut penas lueret, sed ut dissoluere: non ut vinciretur,

X 3 sed

Lucz 11.
Colof. 2.

sed ut vinctos educeret: non ut prada fieret, sed ut pradam raperet. Forti enim armato, quem iam in crucem triumphans deuicerat, & arma eius in quibus confidebat, confregerat: nunc superueniens, & atrium eius violentus victor irrumpens, pradam eius dimisit. Christi ergo Descensio, iuris est infernalis abolitio, & nostra liberatio.

2. Tim. 2.

Tertia autem die resurrexit à mortuis: id quod animo nostro nunquam excidere debet. Sicut S. Paulus discipulum suum Timotheum docet, dicens: Memor esto Dominum nostrum Iesum Christum resurrexisse à mortuis. Nam si Christus non resurrexisset à mortuis, nulla esset resurrectio mortuorum: inanis esset Fidei nostra: miserabiliores essemus omnibus hominibus. Nunc autem Christus resurrexit à mortuis primitia dormientium: quoniam quidem per hominem mors, & per hominem resurrectio mortuorum. Et sicut in Adam omnes moriuntur: ita & in Christo omnes viuificabuntur.

1. Cor. 15.

&c. Hec ergo D. N. Iesu Christi RESURRECTIO, nostra Fidei basis est: in eam Spes omnis nostra inmittitur. Hac est, cur omnia graua in hoc mundo leti persequimur, & in aduersis securi duramus: scientes, quod qui suscitauit Iesum Christum à mortuis, viuificabit & mortalia corpora nostra. propter inhabitantem Spiritum eius in nobis. Ideoque non deficimus: sed momentaneas seculi huius tribulationes firma spe toleramus: utpote, quas scimus nobis in Resurrectione aeternis bonis rependendas. Certum est enim, quoniam Dominus noster resurrexit, nos quoque post eum, in suo quaque ordine resurrekturos. Huc pertinent etiam Christi verba: Ego sum Resurrectio & Vita, &c.

Rom. 8.

2. Cor. 4.

1. Cor. 15.

Ioan. 11.

Quid verò profuisset nobis miseris Incarnatio Christi & Mors: si non ipse morte sua temporaria aeternam

deuicif-

deniciffet mortem, infernum destruxiffet, & Satana
 preftatem pijs confregiffet? Promiffit itaque hoc fe fu-
 turum. De manu mortis, inquit, liberabo eos, de mor- Ofce 13.
 te redimam eos. Ero mors tua o mors: morsus tuus ero
 inferne. Quod autem promiffit, hoc ipfum & praftitit:
 ficut in Zacharia dicitur: Tu quoque in fanguine testa- Zach. 9.
 menti tui emiffi vinctos tuos de lacu. Et S. Paulus 1. Cor. 15.
 morti infultans, ait: Vbi est mors victoria tua? Vbi est
 mors stimulus tuus? Deo autem gratias, qui dedit no-
 bis victoriam, per Dominum noftrum Iefum Chriftum.

ARTICVLVS VI.

Ascendit ad caelos, fedit ad dexteram Dei patris
 omnipotentis.

O Summam naturae humanae dignitatem, quam in
 feipfo Dei filius caelo intulit, & ad dexteram Dei
 patris collocavit: unde nobis fpeces indubitata ostenfa
 est, carnem noftram vtcunque ex feipfa vilem & mife-
 ram, ex dignitate tamen Chrifti olim in caelo collocan-
 dam. Ob id enim ipfum vilitatem carnis noftra no hor-
 ruit in feipfo, vt in nobis quoque eandem ad immenfam
 claritatem & incorruptibilitatem commutaret: no, que
 hic humi reptantes vermiculi, vitam nouam in corpore Philip. 3.
 fimul & anima fperaremus. Qui reformabit, inquit
 Apoftolus, corpus humilitatis noftrae, configuratū cor-
 poris claritatis fuae: fecundum operationem virtutis fuae.
 Itaque carnem noftram in feipfo caelo inuexit, ne quis
 dubitare poffet, olim nos eo peruenturos, quod caput no-
 ftrum penetravit. Non erit expers futura gloria caro
 noftra, non exul a cali patria: cuius primitias iam nunc
 in caelo Chriftus dedicavit in feipfo. Proinde hac fpe in
 futurum fulcit animos noftros Chrifti in calum. Ascen-
 fo, vt fperemus nos eo fecuturos: vt perpetuo fimus

X +

membra

Micha. 2. membra cum capite, ministri cum Domino & Duce nostro. Ideo in Michaa scriptum est: Ascendet iter pandens ante eos: diuident, & transibunt portam, & ingredientur per eam: & transibit Rex eorum coram eis, & Dominus in capite eorum. Et Apostolus Paulus dicit:

Ephes. 2. Conresuscitauit nos, & confedere fecit in caelestibus Christo Iesu. Quia enim fide certa, quod futurum est, iam tenemus: confedere, sine simul sedere nos dixit in caelestibus, licet adhuc in hoc mundi saelo degentes.

Deinde hanc quotidie ex Christi ascensione consolationem accipimus: quod ex S. Scriptura didicimus eum coram Patre suo Aduocatum agere. quod equidem magnam nobis parit securitatem, aduersus omnia Satanae terri culamenta: praesertim, cum magnitudo peccati nos premit, & grauitas ira Dei. Ascendit namque in caelum: ut proprio Mediatoris & summi Sacerdotis officio in vero suo templo fungens, intercedat pro nobis apud aeternum Patrem: ac PATRONI & ADVOCATI munus obeat. Hinc Apostolus Paulus dicit: Introiit in ipsum caelum: ut appareat nunc vultui Dei pro nobis.

Heb. 9. Et iterum: Quis accusabit aduersus electos Dei? Deus qui iustificat. Quis est qui condemnet? Christus Iesus qui mortuus est, imò qui & resurrexit, qui & est ad dexteram Dei, qui etiam interpellat pro nobis.

Rom. 8. Et iterum: Quis accusabit aduersus electos Dei? Deus qui iustificat. Quis est qui condemnet? Christus Iesus qui mortuus est, imò qui & resurrexit, qui & est ad dexteram Dei, qui etiam interpellat pro nobis.

1. Ioan. 2. etiam Apostolus Ioannes, Filioli mei, inquit, haec scribo vobis, ut non peccetis. Sed & si quis peccauerit, Aduocatum habemus apud Patrem, Iesum Christum iustum: & ipse est Propitiatio pro peccatis nostris: non pro nostris autem tantum, sed etiam pro totius mundi. Quia & Christus ad dexteram Patris sedens, inde nostras necessitates & misérias videt & adiuuat: nobisque in terra peregrinantibus, ad tuendam corporis & animae salutem, necessaria & vtilia subministrat.

Cogitemus

Cogitemus autem in Christo spectaculum nobis esse
 arbitrium: ut & nos animos nostros à terrenis curis ad
 celestis vite desiderium transferamus: & ut S. Pau- Coloss. 3.
 ad Colossenses scribit, quæ sursum sunt, queramus:
 ubi Christus est in dextera Dei sedes. quæ sursum sunt,
 sequamur: non quæ super terram. Ad hæc, abnegemus Matt. 10. 16.
 nosmetipsos: & tollamus crucem nostram, & Christum
 sequamur: ut cum eo, cui hic sæculo ministramus, in cœ- Rom. 8.
 lesti gloria conglorificemur. sicut ipse dicit: Si quis mihi Ioan. 12.
 ministrat, me sequatur: & ubi sum ego, illic & mini-
 strer meus erit. Si quis mihi ministraverit, honorificabit
 eum Pater meus.

ARTICVLVS VII.

Inde venturus est iudicare viuos & mortuos.

Redimus Iesum Christum propter nos venturum
 iudicare viuos & mortuos: nimirum ut impiis
 æterno supplicio adiudicatis, pios à corporali morte, &
 aliis omnibus ærumnis & angustiis liberatos, in regnum
 suum cæleste euehat. Cùm dicturus est: Venite benedi- Math. 25.
 cti Patris mei, possidete paratum vobis regnum à con-
 stitutione mundi.

Prinde, qui Christo insiti, Christo adharemus, hunc
 Adventum cum summo desiderio præstolabimur: le- Luc. 21.
 nantes (sicut Christus ipse in S. Euangelio docuit) ca-
 pta nostra, quoniam appropinquat redemptio nostra:
 & orantes, ut Deus pacis sanctificet nos per omnia, ut
 integer spiritus, & anima, & corpus, sine querela in 1. Theff. 5.
 aduenit, Domini nostri Iesu Christi conseruetur. Sit
 hoc semper votum nostrum: Cupio dissolui, & esse cum Philip. 1.
 Christo.

Credo in Spiritum sanctum.

Rom. 1. **H**ic est vnicus ille Spiritus sanctificationis, Patri
 & Filio per omnia equalis: natura sanctus, & ex
 se sanctificans omnia: extra quem nihil est sanctum, de
 quo propheta David dicit: Et Spiritum sanctum non
 auferas à me. Est autem hoc opus Spiritu sancto pe-
 culiariter attributum, vt creatos à Patre, & per Fi-
 lium redemptos, virtute & gratia sua peccatorum re-
 missionem operans, sanctificet, & in nobis sanctificatio-
 nem conseruet: quamuis tota Trinitas inseparabiliter
 omnia in omnibus operari & efficere credatur.

1. Theff. 4. Quam stupenda sunt in nos miseruors vermiculos
 beneficia Domini: qui etiam Spiritum suum sanctum
 dedit in nobis? Ipse in nobis habitans, corda nostra vr-
 etione sua imbuendo, & intellectum nostrum illuminan-
 do, diuina voluntatis & agnitionis nos capaces reddit.
 Et de Christo testimonium exhibens, & adoptionem fi-
 liorum in nobis contestans, fiduciam nostram in Deum
 erigit: vt per eum clamemus, Abba, Pater. Nec solius
 fiduciam interpellandi ad Patrem nobis prabet, sed &

Gal. 4. que vtiliter petere debeamus, ipse suggerit. Hic ille Pa-
 tracetus est, id est, Consolator: qui consolatur nos in
 omni tribulatione nostra: Spiritus veritatis, qui docet

Psal. 50. omnem veritatem: Spiritus reclus, qui deducit nos in
 viam reclusam ad cali regnum, vt non deslectamus à di-
 uina voluntate: Spiritus principalis, qui confirmat nos,

Rom. 8. vt nullis perturbationibus à Christo separari valea-
 mus, sed in omnibus operibus bonis, siue lata contingant
 siue tristia, stabiles facit: qui adiuuat infirmitatem no-
 stram: in quo ob signati sumus ad diem redemptionis. Et
 quauquam diuersis appelletur nominibus, secundum di-
 uersas

Gal. 4.

Ephel. 4.

operaciones suas: tamen idem est Spiritus, om-
ni operans in omnibus.

Hunc indefinenter invocare debemus, deuotissimis ^{1. Cor. 12,}
scilicet verbis: Veni sancte Spiritus, & emitte cœlitus lu-
cis tue radium. Veni Pater pauperum, veni dator mu-
nerum, veni lumen cordium. Consolator optime, dulcis
hospes animæ, dulce refrigerium. In labore requies, in
aestu temperies, in fletu solatium. O lux beatissima, re-
ple cordis intima tuorum fidelium.

ARTICVLVS IX.

Sanctam Ecclesiam Catholicam: Sanctorum Com-
munionem.

Ecclesia nomine complectimur omnem cœtum eorum,
qui à primo electo vsque ad nouissimum, Deo per fi-
dem adhaerent. Qui partim adhuc in mundo peregri-
nantes, & cum variis huius vitæ arumnis colluctantes,
duram militiam sub spe cõronæ percipiendæ sustinent:
partim verò ex tribulationibus huius sæculi iam euase-
runt: & accepta iustitiæ coronæ, cum Deo regnant in
gloria. Hæc Ecclesia, Dei peculiū est: hæc Dei familia:
ad quam solam omnia Domini beneficia pertinent, quæ
conferre ad salutem possunt: ita, vt extra hanc familiam
existens, de beneficiis quæ Deus redimendo humano ge-
neri per Filium impendit, nequaquam communicet.

Ad hanc beatam Societatem, quæ Apostolos & Pro-
phetas, quæ tot Martyres & Virgines, tot animas Deo
claras complectitur: nos quoque ex gentibus vocare di-
gnata est Dei benignitas. Sicut Apost. Paulus scribit
ad Ephesios, dicens: Eratis illo in tempore sine Christo, Eph. 2.
alienati à conuersatione Israël, & hospites testamento-
rum, promissionis spem non habentes, & sine Deo in hoc
mundo

mundo. Nunc autem in Christo Iesu, vos qui eratis
 aliquando longè, facti estis prope in sanguine Christi.
 Ergo iam non estis Hospites & aduene: sed estis Cives
 sanctorum & Domestici Dei. Hæc est illa Ecclesia, fi-
 delium congregatio, à solis ortu vsque ad occasum lau-
 dans nomè Domini, in vno spiritu, fide & doctrina, per
 vinculum charitatis conglutinata: cui mundanda et
 sanctificanda, filius Dei semetipsum impendit: quam
 sanguine suo, nullum habens peccatum, ab omni redemit
 peccato: quam in manibus suis descriptã habet: quam
 tanquam pupillam oculi sui obseruat: quam aduersus
 inferorum portas inuiolabilem obfirmavit: cui tanquam
 reliquo corporis opificio caput, vitam suam infundit: ce-
 rere omnium mēbrorum, qua iam eius beneficio in vnum
 corpus coaluerunt, supremum Caput. Quæ, quòd ab ini-
 tio semper durauerit eadem, & omnes orbis terminos
 amplitudine sua amplexa sit: rectè CATHOLI-
 CA, id est, vniuersalis appellatur. Huius societati
 pars est & illa, qua in celis semper, ex quo condita est,
 cohesit Deo: nec vllum sui casus malum experta est.
 Hæc in sanctis Angelis beata persistit: & sua parti
 peregrinanti, sicut oportet, opitulatur: quia vtraque
 vna erit consortio aternitatis, & nunc vna est vinculo
 charitatis.

Est autem Ecclesia, Sanctorum qui in celo, & qui in
 terra sunt, inter se Communio & Societas. Quos per
 vnius fidei professionem, & similem Sacramentorum
 usum, arētissimo charitatis vinculo, cum capite Chri-
 sto, & inter se inuicem, velut corporis eius mystici mem-
 bra, vnius Spiritus sanctus coniungit. Etenim in vno
 Spiritu omnes nos in vnum corpus baptizati sumus, siue
 Iudæi, siue Gentiles, siue serui, siue liberi: & omnes in
 vno Spiritu potati sumus. Inter quos velut vnius cor-
 poris

Psal. 112.

Ephes. 5.

Esa. 49.

Zach. 2.

Matt. 16.

August. in
 Ench. ad
 Laur. cap.
 16.

1. Cor. 12.

ipsa membra, rerum omnium est Communio: qui bona Gal. 6.
 inique, secunda & aduersa inuicem ferimus: alij alio-
 rum curam gerimus, & onus sustinemus. Summam
 omnium curam Christus gerit: ad quem defensio nostri
 carnis consanguinitatis pertinet. Assumpta quippe carne
 nostra, humanam Naturam sibi eterno foedere copula-
 uit: & factus est frater noster, os ex ossibus nostris, & Ephes. 5.
 caro de carne nostra. Qui etiam ut coniunctior nobis Osee 2.
 ferret, desponsauit nos sibi in sempiternum, in iustitia
 & iudicio, & in misericordia, & in miserationibus. Et
 desponsauit nos sibi in fide. Vnde passim Christus in diui-
 nis literis se Sponsam, et populum suum Sponsam voca-
 re voluit. Nec sunt inuenta aequè dulcia nomina, quibus
 Verbi (id est, Christi) Animaq; dulces ad inuicem ex-
 primerentur affectus, quemadmodum Sponsus &
 Sponsa: quippe quibus omnia communia sunt, nil pro-
 prium, nil à se diuisum habentibus. Vna utriusque ha-
 reditas, vna domus, vna mensa, vnus thorus, vna etiam
 caro. Prodiit itaque Christus humana carne vestitus, Psal. 18.
 tanquam Sponsus de thalamo intemeratae Virginis, & Eph. 5.
 coniunctus est Ecclesiae: & facti sunt duo in carne vna.
 Vnde & omnia cum eo communia habemus. Christus
 habet omnia bona, & summum Bonum, Beatitudinem
 videlicet sempiternam: ad nos verò spectabant omnia
 mala, peccata omnia, infelicitas summa, & summum
 malum: nempe Damnatio aeterna, qua omnia Chri-
 stum se suscepit. O felicem commutationem: o beni-
 gnam Christi communicationem. Commutat nobiscum
 Christus, nobisq; communicat sua bona: suam gratiam
 & iustitiam pro nostris peccatis: suam vitam pro no-
 stra morte: suum calum pro nostris miseriis & aeterna
 damnatione: ac nos iustos, acceptos, saluosque facit per
 suam. Cantate Dño, quoniam magnificè fecit: annūciate
 hoc

Esa. 126.

hoc

Esa. 61.

hoc in vniuersa terra. Exulta & lauda habitatio Sion: quia magnus in medio tui sanctus Israël. Gaudens gaudebo in Domino: & exultabit anima mea in Deo meo.

Ephes. 5.

Quia induit me vestimentis salutis: & indumento m-
stituta circumdedit me, quasi sponsum decoratum corona,
& quasi sponsum ornatum monilibus suis. Ergo quoniam
caro nostra Christus est, quandiu in hac lachrymarum
ualle degimus, pro nobis sollicitus est, nostriq. curā assi-
duè gerit: quoniā nemo carnē suam vnquam odio habuit.

1. Cor. 12.

Denique filij Ecclesia huius non aliter alij aliorum
curam gerunt, atque membra hæc nostra in naturali
nostro corpore sibi mutuo inseruiunt & opitulantur: &
vt Apostolus ait, inuicem alia pro alijs eandem solici-
tudinem gerunt: præsertim prius ille coetus animarum
sanctarum: Patriarchas dico, Prophetas, Apostolos,
Martyres, alijsque pios nunc in cælestibus degentes:
qui vitæ piæ in corporibus acta, meruerunt adscisci in
Angelorum consortium, nec ultra timent malum. Hi
multo magis nunc pro nobis solliciti sunt: quia charitas
nunquam excidit, sicut S. Paulus scribit Corinthiis.

Sopho. 3.

Hæc est illa piorum Societas, seu potius Fraternitas,
de qua Psalmista canit: Particeps ego sum omnium ti-
mentium te, & custodientium mandata tua.

1. Cor. 13.

Est ergo hic Articulus de Ecclesia & Sanctorum
communionem, consolatione plenus: præcipuè in gradibus
afflictionibus & tentationibus. Etsi enim pij videantur
in hoc mundo abiecti planè: tamen sunt ciues sanctorum,
vt ante dictum est, & domestici Dei: qui apud Zacha-
riam dicit: Qui tetigerit vos, tangit pupillam oculi
mei. Consuefaciendus itaque est animus, vt in omnibus
rebus tristibus, protinus in Deum oculos intendat: cogi-
tans vniuersam Ecclesiam, hoc est, omnes pios, siue iam
exutos corpore, siue adhuc in carne existentes, pro nobis
sollicitos

Psal. 118.

vt ante dictum est, & domestici Dei: qui apud Zacha-
riam dicit: Qui tetigerit vos, tangit pupillam oculi
mei. Consuefaciendus itaque est animus, vt in omnibus
rebus tristibus, protinus in Deum oculos intendat: cogi-
tans vniuersam Ecclesiam, hoc est, omnes pios, siue iam
exutos corpore, siue adhuc in carne existentes, pro nobis
sollicitos

Ephes. 2.
Zach. 2.

vt ante dictum est, & domestici Dei: qui apud Zacha-
riam dicit: Qui tetigerit vos, tangit pupillam oculi
mei. Consuefaciendus itaque est animus, vt in omnibus
rebus tristibus, protinus in Deum oculos intendat: cogi-
tans vniuersam Ecclesiam, hoc est, omnes pios, siue iam
exutos corpore, siue adhuc in carne existentes, pro nobis
sollicitos

factos esse: & S. Angelos, atque etiam Filium Dei,
nam nostri agere, nobisq; opitulari.

ARTICVLVS X.

Remissionem peccatorum.

Omnes peccauerunt, ait Apostolus, & egent glo- Rom. 3.
ria Dei. Proinde peccato praecipuati, conuerta-
mur ad hunc articulum, de Remissione peccatorum. quo
admonemur hanc esse certam & firmam Prophetarum
& Apostolorum, imò ipsius filij Dei Doctrinam, quod
his qui peccauerunt paenitentibus aditus pateat ad re-
missionem peccatorum consequendam, in nomine Iesu
Christi, id quod multa magnorum peccatorum testan-
tur exempla.

Cum mortui essemus in peccatis, misit Deus filium Esa. 53.
suum, & imponens super eum omnes iniquitates, in
mortem eum tradidit: ut paenam, quam peccata nostra
conmeruerant, ipse sustineret: & moriens iustus pro in-
iustis, nocentium debita innocens ipse exolveret. Ephes. 2.
Quem Acto. 10.
a morte resuscitans Deus, nos simul cum illo viuificauit. 1. Ioan. 2.
cui testimonium omnes Prophetae perhibent, remissionem
peccatorum accipere per nomen eius, omnes qui credunt
in eum. Sed ut haec Christi Iesu gratia consolatione ad-
fert eximiam de peccato contristatis, & sub onere crimi-
num suorum gementibus: ita duri cordis hominibus &
impenitentibus parum est utilis: nisi quod ex ipsis suscipiet
benignus Dominus, si ante vita finem auersi a peccatis,
et de admissis dolentes ad Dominum conuersi fuerint. Sed
cauendum, ne quis spe longioris vita deceptus conuersio-
nem, suam differens, morte praeventus, sine paenitentia
auferatur: & remissionem peccatorum in sanguine Christi
promissam ex propria negligentia non capiat. Eccles. 9.
Ne tar-
dius conuertatur ad Dominum: ait Scriptura.

Igitur

Psal. 122.

Igitur peccatorū pondere pressi, toto corde ad Deum conuersi, pœnitentiã agamus, dicentes cum Prophetia Dauid: Sicut oculi seruatorum in manibus dominorū suorum: & sicut oculi ancille in manibus domine suã: ita oculi nostri ad Dominum Deum nostrum, donec mereatur nostri. Miserere nostri Domina, miserere nostri quia multum repleti sumus despectione.

August. de
Fide &
Symb. cap.
10.

Sed obseruanda est præclara D. Augustini sententia: Credendum, inquit, omnino, nullo modo ignoscẽdas, quæ peccamus, si nos inexorabiles ad ignoscẽda peccata fuerimus. Conuenit hæc sententia cum Parabola Christi, de Rege, & duobus seruis debitoribus: quæ extat Matth. xviii. Et cum iis Christi Iesu verbis, quæ sunt apud eundem Mattheum Cap. vi. Si dimiseritis hominibus peccata eorum: dimittet & vobis Pater vester cœlestis delicta vestra. Si autem non dimiseritis hominibus: nec Pater vester dimittet vobis peccata vestra.

ARTICVLVS XI.

Carnis Resurrectionem.

1. Cor. 15.

Credimus secundum Scripturas in virtute Dei per Spiritum eius, etiam hæc nostra corpora ad vitam esse resuscitanda: & alibi, tam bonos quam malos, non in anima solū: sed etiã in carne victuros. Nec in alia carne, sed in ea ipsa, quã nascentes acceperunt, & quam super terram viuentes circumtulērunt. Ideo S. Paulus hanc ipsam visibilem carnem, eadem prorsus secundam substantiam, mutatam autem secundum qualitatem, tanquam digito demonstrans, reuicturam ait: Oportet, inquit, corruptibile hoc, induere incorruptionem: & mortale hoc, induere immortalitatem. Queris autem, quomodo corpora, vbi computruerunt, aut à vermibus excelsa sunt, restituentur ad vitam integra? Deus faciet in ope-

in operatione virtutis suae. Qui pro sua omnipotentia
 videre potuit corpora cum non essent, idem post corru-
 tionem poterit in eadem substantia, & qualitate qui-
 bus meliore, restaurare ad immortalitatem eadem cor-
 pora. Tu in Creatore omnipotente, alicuius rei possibi-
 litate quæris apud quæ nihil impossibile est? Attamen
 oppositio rationis humane satisfacit abunde idẽ Apo-
 stolum: Insuper, tu quod seminas non vivificatur, nisi
 prius moriatur. Et quod seminas, non corpus quod futu-
 rum est, seminas, sed nudũ granũ, vti puta, tritici aut ali-
 cuius ceterorũ. Deus autẽ dat illi corpus sicut vult: &
 vivificat, seminũ propriũ corpus. Tẽpus futura Resurre-
 ctionis sibi soli cognitũ, nobis incertum esse voluit Deus:
 Medũ tamen resurgendi, ad consolationẽ nobis ostẽdere
 per Apostolũ suũ Paulum dignatus est, quẽ ille descri-
 psit in priorẽ Epistola ad Thessalonicenses, Cap. IIII.

Luc. 1.

1. Cor. 15.

Porro Resurrectionis spes magnum semper fuit sola-
 tio omnibus piis, in medijs tribulationibus. Vnde Ter-
 tullianus dicit: Fiduciam Christianorum esse Resurre-
 ctionem mortuorum. Exemplo est patientissimus Iob tor-
 mentorum victor, & testa radens putida carnis saniem:
 non tamẽ miseras suas Resurrectionis spe & veritate so-
 latur. Scio, inquit, quod Redemptor meus vivit, & no-
 strum die de terra surrecturus sum, & rursum circum-
 dabo pelle mea, & in carne mea videbo Deum: quem
 visurus sum ego ipse, & oculi mei cõspecturi sunt, & non
 alienus. Reposita est hac spes mea in sinu v. o. Quid hac
 propheta manifestius? Nullus tã aperte post Christum
 quam iste ante Christum, de Resurrectione loquitur.
 Atque ex fiducia resurgendi, contemnit presentia, sola-
 tur futurorum: quando omnis caro videbit salutare Dei.
 Exemplo quoq; sunt fortissimi illi Machabei fratres: qui
 crudelissima perferentes supplicia, in ipsis tormentis spe

Tertul. de Resurrectione carnis.

Iob 19.

Hieron. aduersus Ioa. Epist. Hierosol. Esa. 40. 1. Mach. 7.

X Resurre-

Resurrectionis sese solati sunt. Quorum tertius linguam postulatam abscindendam cito protulit, & manus constanter extendit. Et tanquam nihil ducens cruciatu, cum fiducia ait: E caelo ista possideo: & propter Dei leges, nunc haec ipsa despicio: quoniam ab ipso me ea recepturum spero. De hac resurrectione in Esaiam manifestissimum est vaticinium: quo nihil dilucidius & dulcius potest: *Vivent mortui tui, interfecti mei resurgent. Expergiscimini & laudate, qui habitatis in puluere: quia ros lucis (ò Deus) ros tuus. Expergiscimini,* inquit, *Mors in diuinis literis somnus dicitur: propter futuram Resurrectionem, ceu quandam è somno excitationem & experrectionem: ideo expergisci & euigilare iubentur.* Sicut in Daniele dicitur: *In tempore illo saluabitur populus tuus, omnis qui inuictus fuerit scriptus in libro.* Et multi de his qui dormiunt in terra puluere euigilabunt, &c. ut intelligas per dormientium quietem, morte non esse perpetuam: qua somni vice inuitur ad tempus. Queniam modum autem rore genitalia omnia terrarum semina suscitantur: ita quoque corporis nostri cineres ac faeculae, pinguedine caelestis roris exuberabunt: & accepto humore vitali, in compagem suam membrorum nostrorum habitus reformabuntur.

Esa. 26.

Dan. 12.

Ioan. 11.
Acto. 7.Ambrosii de
fide Resur-
rectionis.

Ezech. 37.

In Ezechiele quoque illustris extat *Visio de Resurrectione mortuorum: & clarissima prophetica Visio interpretatio, ad hunc modum: Hec dicit Dominus Deus: Ecce ego aperiam tumulos vestros, & educam vos de sepulchris vestris populus meus: & inducam vos in terram Israel. Et scietis quia ego Dominus, cum aperuero sepulchra vestra, & eduxero vos de tumulis vestris populus meus: & dederò spiritum meum in vobis, & vixeritis. Et requiescere vos faciam super humum vestram: & scietis quia ego Dominus locutus sum, et feci, ait Dominus Deus.*

Ergo

Ergo in omnibus rebus acerbis, quaecunque ille sunt, referim in morbis, animum futura Resurrectione obprobriamus: illud Apostoli Pauli in memoria habemus, Saluatorem expectamus, Dominum nostrum Iesum Christum, qui reformabit corpus humilitatis nostrae, configuratum corpori claritatis suae, secundum operationem qua etiam possit subiicere sibi omnia. Tunc iusti fulgebunt sicut sol in regno Patris eorum. Sic pius ille Lazarus, cuius laus est in Euangelio, praeterquam quod scatebat ulceribus & pure, dotoribusque acerrimis cruciabatur, etiam fame extrema conficiebatur. In his autem, & reliquis vita praesentis arumnis, se sustentabat consolatione & spe futura Resurrectionis & Vita aeterna. Unde & mortuus, per angelos in sinum Abrahae transfertur, ad dulcissimam consuetudinem Dei, & beatorum, quem qui imitantur, habebunt & ipsi Deum Custodem & Defensorem: & post hanc vitam ab angelis transferentur in sinum Abrahae, & in omnem aeternitatem Dei conspectu fruuntur. Sicut Christus in Ioanne dicit. Oves meae vocem meam audiunt, & sequuntur me: & ego vitam aeternam do eis, & non peribunt in aeternum, & non rapiet eas quisquam de manu mea. Promittit hoc loco Christus se servaturum Ecclesiam & singulos pios, dum curriculum vitae huius ad metam pervenerit: & ubi decedendum erit, vult ipse nobis quoque adesse, & animam emigrantem de corpore transferre ad vitam sempiternam. sicut alio loco dicit: Vado praeparare vobis locum. Et si abiero, & praeparavero vobis locum: iterum venio, & accipiam vos ad meipsum, ut ubi ego sum, & vos sitis. Proinde tamen si per unam cum corpore, propter peccatum originis, deponunt hoc corpus tabernaculum, ac in sepulchris tabescunt: tamen illa dissolutio corporum non est exitium:

¶ 2 quiescunt

Philip. 3.

Matt. 13.
Luc. 16.

Ioan. 10.

Ioan. 14.

2. Thef. 4.

quiescunt in sepulchris tanquam cubilibus suis, expectantes auroram latissimi diei, quo filius Dei per Archangeli tubam euocabit eos e monumentis, ac restituet Vitam & Immortalitatem.

ARTICVLVS XII.

Et vitam æternam.

EXpauescit natura humana, & dolet in amissione corporis sui: quem mœrorem mitigat fides nostra, indubitata corporis restitutionem sub multo meliore conditione repromittens, & Vitam æternam ostendit: in qua erit felicitas & beatitudo æterna, & Vita in corpore simul & anima nunquam finienda. Tunc corpus ab omni corruptione & mortalitate liberum, non famem sentiet, non sitim, non æstum, non frigus, non morbum aut vllum dolorem. Anima sine desiderio mortalis, & sine mœrore viuet: & erunt homines plane ut Angeli, indigentia omnis expertes, & omnis felicitatis compotes. Sicut in Apocalypsi dicitur: Non esuriunt, neque sitient amplius, nec cadet super illos sol, neq. vllus æstus: quoniam agnus qui in medio throni est, reget illos, & deducet eos ad vite fontes aquarum: & absterget Deus omnem lachrymam ab oculis eorum. Et mors ultra non erit, neque luctus, neque clamor, nec dolor erit ultra, que prima abierunt.

Matt. 22.

Apoc. 7. 11.

32.

Vicissim autem impij viuent quidem, & immortalitatem obtinebunt: sed propter continuos cruciatus, & indefinita supplicia, que sine respiratione sustinebunt, eorum misera viuacitas, & molesta immortalitas, non vita sed mors, & mors secunda & æterna nuncupatur. Torquebuntur enim igne inextinguibili: & vermis morsum sustinebunt non morientis: ipsi miserabiliter mori, ad solos cruciatus viuaces.

Apoc. 21.

Eia. 66.

Inquit

ingite ad Dominum Deum nostrum ex toto corde con-
 amur: ad eum suspiremus, cum Davide propheta
 licentes: Quam magna multitudo dulcedinis tue Do-
 mine: quam abscondisti: timentibus te. Quemadmodum
 desiderat cervinus ad fontes aquarum: ita desiderat ani-
 ma mea ad te Deus. Sitivit anima mea ad Deum fontem
 vivum: quando veniam & apparebo ante faciem Dei? Nihil
 sit tam molestum aut amarum, quod non rerum coele-
 stium nobis et Vita aeterna contemplatione dulcescat. In
 illa namque Vita optatissimam quietem adipiscemur:
 atque aeternis ac nunquam desituris bonis satiabimur:
 in qua quid non sit, quam quid sit, facilius possumus
 dicere. Non est ibi mors, non est ibi luctus, non est ibi
 lassitudo, non est infirmitas, non est fames, nulla si-
 tus, nullus aestus, nulla corruptio, nulla indigentia, nulla
 miseria. Ecce quid ibi non sit. Quid autem ibi sit nos-
 se nunc? Hoc nec oculus vidit, nec auris audivit: nec in
 cor hominis ascendit, quae preparavit Deus iis qui
 diligunt illum.

Ioc. 2.
 Psal. 30.
 Psal. 41.

Psal. 16.
 August. de
 Symb. ad
 Catech. lib. 3
 cap. 11.

Esa. 64.
 1. Cor. 2.

D. Augustini Episcopi, ab Symboli Apostolici fide
 Admonitio & Consolatio.

CAPVT
 IIII.

Quisquis itaque fideliter credit, & hanc professio-
 nem Fidei sua, in qua remittitur omnia peccata,
 indubitanter tenet atque amplectitur, praeparet volun-
 tatem suam voluntati Dei: ut si eum post baptismum di-
 gnatus fuerit in hac vita aliquantulum detinere, ista
 non quiescat orare & dicere: ADIVTOR MEVS ESTO,
 NE DERELINQVAS ME DOMINE. Si autem dignatus
 fuerit liberum & ab omni sece peccati mundatum ad se vo-
 care, incunctanter ac sine tristitia pergat ad eum, cum
 quo, & per quem incipiat & ipse regnare: nec vehiculum
 mortis timeat, in quo prior ascendit ipse, qui vocat, Iesus.

August. de
 Symb. ad
 Cate. lib. 3.
 cap. 10.

Psal. 26.

T 3

Christus